

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobkyně: L. T., narozená dne X,
bytem X,
zastoupená M. T., narozeným dne X,
zmocněncem, bytem X,

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 25, 125 08 Praha 5,

v řízení o žalobě ze dne 16. 8. 2022 proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 7. 2022, č. j. X-44091-HS,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 8. 7. 2022, č. j. X a jemu předcházející rozhodnutí žalované 10. 3. 2022, č. j. X se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se v řízení před žalovanou domáhala změny výše invalidního důchodu. Její žádost žalovaná zamítla, neboť na základě posudku lékaře Okresní správy sociálního

zabezpečení Plzeň-město dospěla k závěru, že žalobkyně má nadále nárok na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. Lékař stanovil míru poklesu pracovní schopnosti na 60 %. Podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, invaliditu druhého stupně podmiňuje pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %.

2. Žalobkyně proti tomuto závěru brojila námitkami, které žalovaná zamítla. V řízení o nich nechala žalovaná vypracovat posudek svým lékařem, z něhož vyplynulo, že hlavní příčinou nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně spadá pod kapitolu V (Duševní poruchy a poruchy chování), položku 4d (Afektivní poruchy – poruchy nálady; těžké postižení) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje hodnotu 60 %. Vzhledem k charakteru postižení zdravotního stavu žalobkyně a doloženým lékařským zprávám zvolil lékař žalované právě tuto položku. Zároveň neshledal důvod pro aplikaci ustanovení § 3 a § 4 citované vyhlášky.
3. Proti rozhodnutí žalované brojila žalobkyně žalobou, v níž namítla nezohlednění odborných (lékařských) podkladů ve věci. Z obsahu zprávy MUDr. V. S. ze dne 23. 1. 2022 vyplynul závěr, že zdravotní stav žalobkyně se zhoršil, v roce 2021 byla po vážném suicidálním pokusu po intoxikaci mixem BZD po TS pokusu hospitalizována v Psychiatrické nemocnici v Dobřanech a pro přetrvávající psychické potíže není schopna za poslední čtyři roky se zařadit do pracovního procesu. V závěru této zprávy ošetřující lékařka MUDr. S. sdělila, že pacientka-žalobkyně žádá o zvýšení stupně invalidního důchodu, což považuje vzhledem ke zdravotnímu stavu žalobkyně za indikované. Bez ohledu na závěr a obsah této předmětné lékařské zprávy žalovaná svým vydaným rozhodnutím ze dne 10. 3. 2022 žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu zamítla. V rámci námitkového řízení žalobkyni posudkový lékař ani osobně nevyšetřil, a tedy nemohl objektivně její zdravotní stav osobně posoudit. O její zdravotní indispozici rozhodl „od stolu“ a rovněž nepřihlédl ani k závěrům lékařské zprávy ošetřujícího psychiatra, že pacientka za poslední čtyři roky není schopna pracovního zařazení a výkonu práce a její zdravotní stav je trvale rezistentní. Již před vydáním napadeného rozhodnutí byla žalobkyně vyřazena z evidence uchazečů o zaměstnání Úřadu práce, a to z důvodu neschopnosti účastnit se jakéhokoliv pracovního pohovoru. Dne 1. 7. 2022 obdržela žalobkyně revizní posudek o invaliditě zpracovaný lékařkou bez psychiatrické či psychologické specializace a opět bez návaznosti na obsah a závěry všech doložených lékařských zpráv, zejména pak lékařských zpráv ošetřující lékařky (psychiatricky) MUDr. V. S.
4. Žalovaná ve vyjádření sdělila následující: posouzení zdravotního stavu je plně v kompetenci posudkového lékaře se specializací v oboru posudkové lékařství a je prováděno v souladu s platnou legislativou a není stanovena nutnost klinického vyšetření, vedení klinického rozhovoru apod. To je kompetencí odborného lékaře, který hodnotí zdravotní stav posuzovaného podle své specializace, dokládá úplné lékařské nálezy, včetně zákonem stanovených vyšetření (v případě psychiatrie verifikováno psychologickým vyšetřením, což je v případě žalobkyně splněno). Vyšetření přítomným lékařem z daného oboru (psychiatrem) provádí až Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí, nikoliv okresní správa sociálního zabezpečení nebo žalovaná v

námitkovém řízení. S ohledem na povahu námitek žalobkyně navrhla žalovaná důkaz posudkem výše řečené Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.

Posouzení věci

5. Napadený výrok rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
6. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobkyně na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)].
7. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
8. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobkyně – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
9. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobkyně.
10. Posudková komise dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí poklesly nejméně o 70 %, a proto se v jejím případě jedná o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění. Posudková komise u žalobkyně shledala těžké postižení, jak ho vymezuje kapitola V, položka 4d vyhlášky o posuzování invalidity, tedy: těžké postižení, depresivní epizody těžké bez psychotických příznaků, chronické, léčebně rezistentní deprese nebo závažné mánie, rychlé cyklování, krátké remise, ultrarychlé změny, opakovaný výskyt depresivních epizod s občasnými hypomanickými nebo manickými epizodami, vedoucími k poskytování ústavní péče v nemocnici nebo odborném léčebném ústavu, výkon většiny denních aktivit podstatně omezen. Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje hodnotu 60 %. Vlivem

nemožnosti profesního uplatnění žalobkyně navýšila posudková komise tuto hodnotu o dalších deset procentních bodů, tzn. na konečných 70 % (vizte § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity). Za datum vzniku příslušného stupně invalidity posudková komise určila den 23. 1. 2022, tj. den psychiatrického vyšetření. Platnost stanovena trvale, a to vzhledem k dosavadnímu průběhu onemocnění.

11. Posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity. Obsahově se posudek úplně vypořádal s námitkami žalobkyně a s lékařskými zprávami, které předložila v řízení před soudem. Žalobkyně nebyla jednání posudkové komise přítomna. Soud posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý. V řízení před soudem byli účastníci seznámeni se složením posudkové komise a obsahem posudku, přičemž proti nim nic nenamítli.
12. Protože posudek splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně odpovídá nejméně 70 %, což podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění **odpovídá invaliditě třetího stupně**, která byla dána jak ke dni napadeného rozhodnutí žalované o námitkách, tak i ke dni jemu předcházejícímu rozhodnutí zamítajícímu žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu.
13. Jelikož žalovaná v námitkovém řízení vycházela z toho, že je žalobkyně invalidní ve druhém stupni, byla obě její rozhodnutí založena na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Soud proto obě její rozhodnutí zrušil pro vady podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc jí vrátit k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 4 s. ř. s.).
14. Žalovaná je v dalším řízení vázána skutkovým stavem zjištěným na základě provedeného dokazování v soudním řízení, tedy že **invalidita třetího stupně žalobkyně vznikla ke dni 23. 1. 2022**. Z toho bude vycházet při novém posouzení stavu žalobkyně (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
15. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měl právo žalobkyně, jež měl ve věci plný úspěch. Žalobkyni však žádné náklady řízení nevznikly nad rámec běžné administrativy. Ani nepožadovala jakoukoliv jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 23. ledna 2023

Mgr. Jana Komínková v.r.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

samosoudkyně